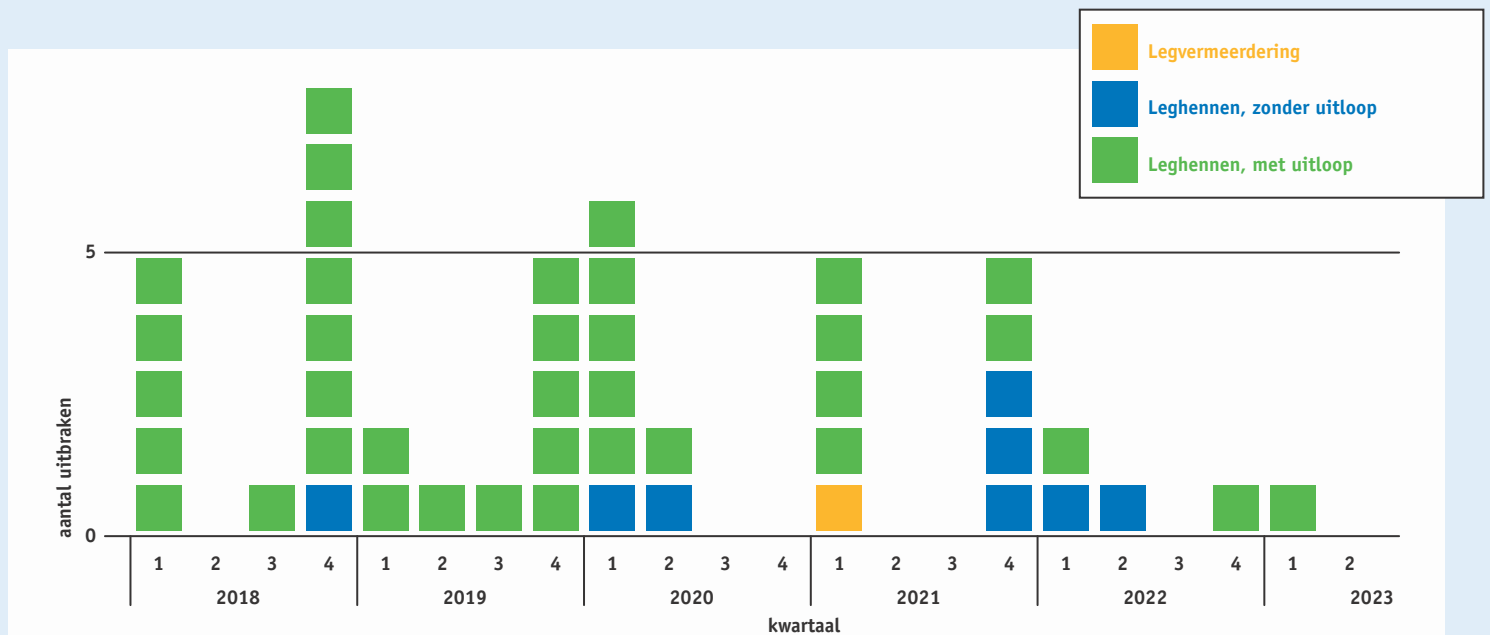

'Vlekziekte, je zal het maar hebben...'

GD ontving recent negen dode leghennen van rond de 90 weken oud voor pathologisch onderzoek. De hennen kwamen van een legbedrijf met uitloop en de klacht die de inzender op het inzendformulier vermeldde was plots fors verhoogde uitval in het koppel. ►

Figuur: aantal uitbraken (op koppelniveau) van vlekziekte die bij GD zijn bevestigd (2020 t/m 1e kw. 2023) (Bron: GD-LIMS)

Let op: in de figuur wordt het huisvestingstype aangehouden zoals dit bij GD geregistreerd staat. Voor vrije uitloop- en biologische bedrijven hoeft dit niet te betekenen dat de dieren op het moment van de bevinding daadwerkelijk toegang tot de uitloop hadden. Om veterinaire redenen kan de toegang tot de vrije uitloop zijn ontzegd, bijvoorbeeld ten tijde van vogelgriep.

De sectie

Tijdens het sectie-onderzoek bij GD viel vooral op dat de milten van de hennen gezwollen waren, en soms ook de lever. Verder zagen we eigenlijk weinig letsels. De voorlopige diagnose was een beeld van bacteriële bloedvergiftiging (sepsis).

Het vervolgonderzoek en de resultaten

Omdat er toch wel fors verhoogde uitval was, zette GD voor de zekerheid onderzoek in om vogelgriep uit te sluiten. Daarnaast voerde het laboratorium bacteriële kweken uit.

Twee dagen na ontvangst van de hennen bleek bij elk van de ingezette bacteriële kweken heel veel *Erysipelothrix rhusiopathiae* te groeien. Deze bacterie is de veroorzaker van vlekziekte. Dat is een pittige diagnose om te krijgen. De onderzoeken voor vogelgriep verliepen gelukkig negatief.

Wat nu?

De diagnose vlekziekte is niet gering. Een uitbraak bij een ongevaccineerd koppel leidt vaak tot hoge uitval. Een effectieve behandeling voor een koppel is er niet. Wel helpt het om dode hennen zo snel mogelijk op te ruimen. Als koppelgenoten beginnen te eten van de kadavers, krijgen zij namelijk ook de bacterie binnen en lopen zo een grote kans om zelf aan vlekziekte dood te gaan.

Op bedrijven waar eenmaal vlekziekte vastgesteld is, wordt meestal gekozen om in de daaropvolgende jaren de nieuwe kop-

pels tegen de ziekte te vaccineren. Hierin speelt mee dat de bacterie na afloop van de uitbraak niet verdwijnt, maar zeer goed in de omgeving van het bedrijf kan overleven, bijvoorbeeld door het besmetten van ongedierte of wilde vogels, en zo een risico vormt voor besmetting van het volgende koppel hennen dat geplaatst wordt.

Extra belang van deze ziekte

Vlekziekte is een zoönose. Dat betekent dat de ziekte van dier naar mens kan overgaan. Bij vlekziekte kan dat bijvoorbeeld gebeuren als er sectie wordt gedaan en de onderzoeker zich prikt aan een rib van een besmette hen. Als je denkt vlekziekte te hebben opgelopen van de hennen, is het belangrijk om tijdig naar de huisarts te gaan.

Bevindingen uit de Nederlandse dierziekte monitoring

In Nederland vinden er jaarlijks meerdere uitbraken van vlekziekte plaats, vooral in het vierde en eerste kwartaal en vooral bij bedrijven met uitloop. In de winter van 2021 naar 2022 waren uitloopbedrijven minder vaak getroffen. Dit was echter een jaar waarin de uitloop ernstig aan banden was gelegd vanwege de vogelgriep. Mogelijk heeft de extra aandacht voor bioveiligheidsmaatregelen in die periode ook geleid tot het lagere aantal dat we afgelopen winter gezien hebben. ■

SCAN DE QR-CODE VOOR MEER
INFORMATIE OVER VLEKZIEKTE

